

06.03 Природознaвство 6

6 березня

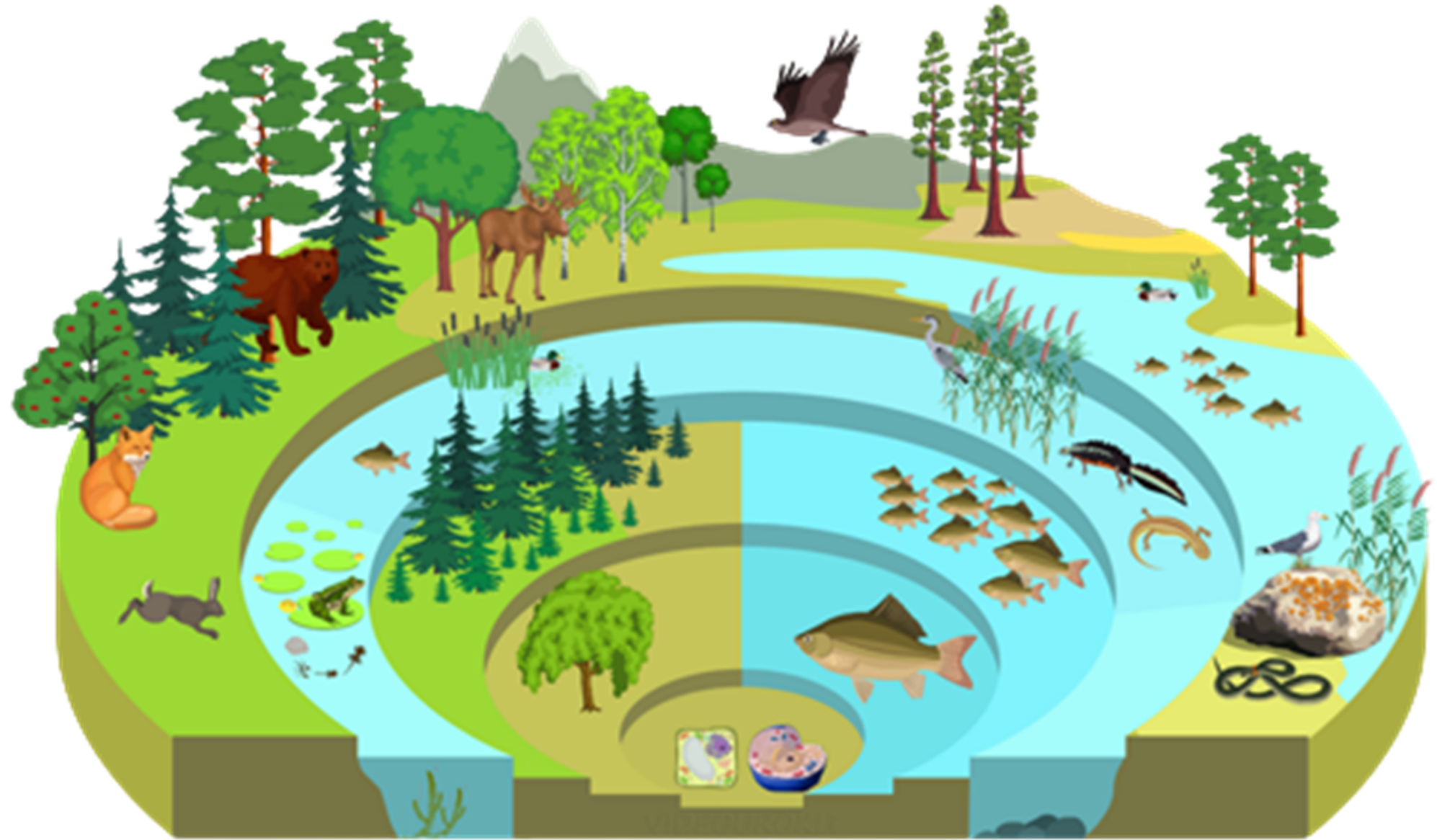
Середовище життя, чинники неживої природи

Усі організми та біологічні явища взаємозв'язані з навколишнім середовищем. З довкілля організми отримують речовини, енергію та інформацію про стан і зміни у природі. У свою чергу, вони також вивільняють речовини й енергію в середовище та активно змінюють його.

Що таке взаємозв'язки організмів в природі

Екосистема — це сукупність живих організмів, які пристосувалися до спільного проживання в певному середовищі існування й утворюють з ним єдине ціле.

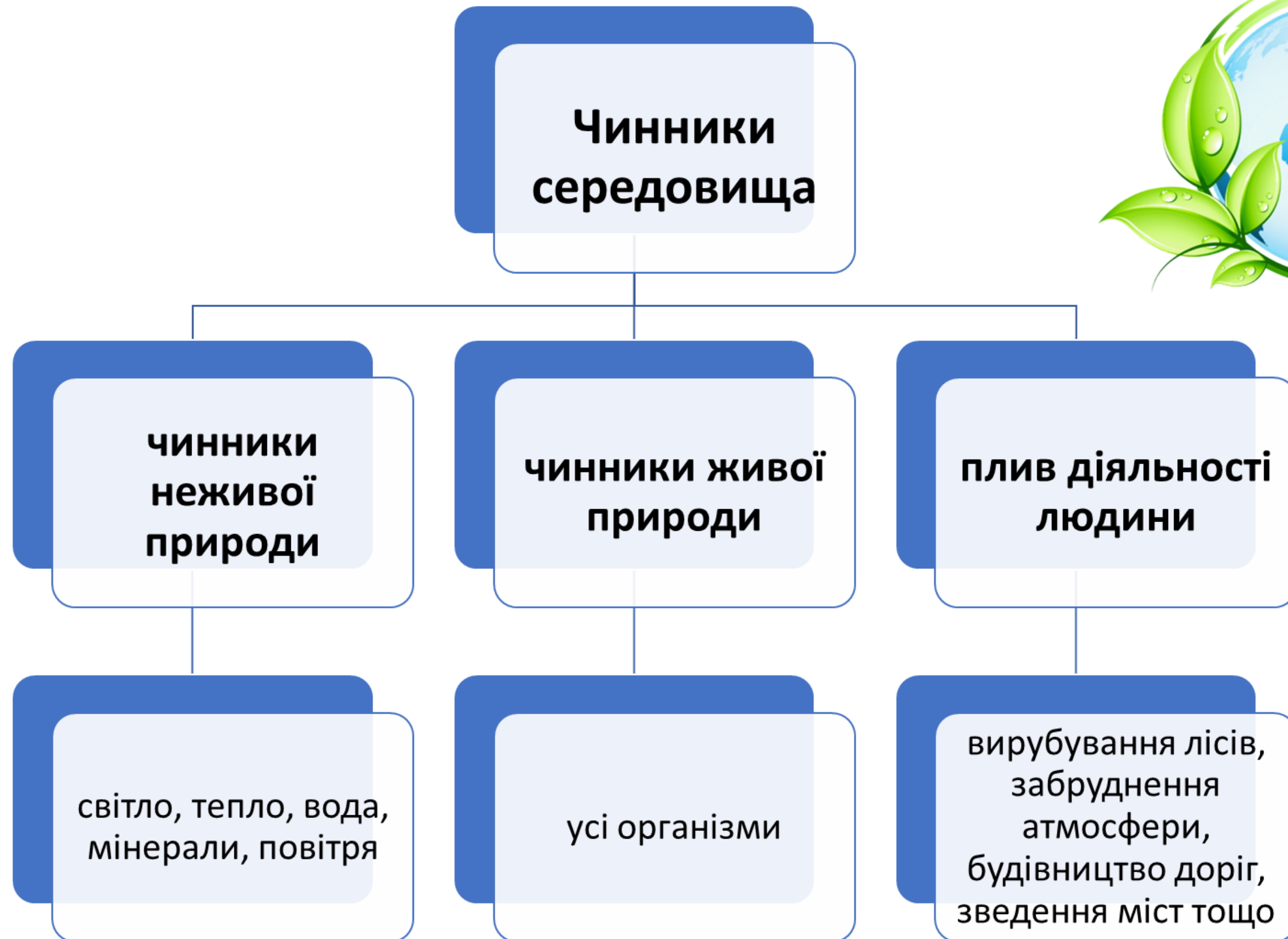

Наука, яка вивчає
взаємозв'язки
між організмами
та між ор
ганізмами й
середовищем,
називається
екологією.

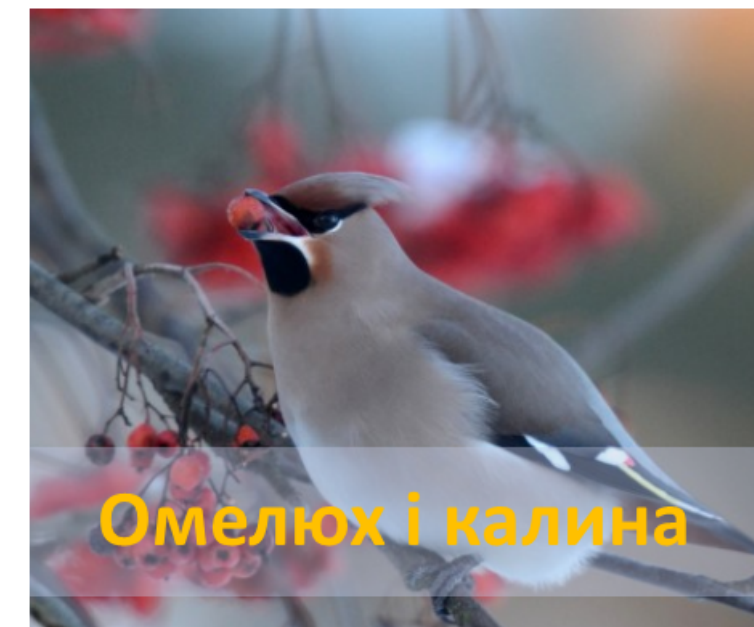
Усю сукупність
необхідних
для організмів
чинників
середовища
називають
**умовами
існування.**

Організми та середовища їхнього існування

У якому
середовищі
живуть
організми,
зображені на
мал.?

Наведи
приклади, як
вони
взаємодіють
між собою та
впливають на
середовище.

Типи середовищ існування

наземно-
повітряне

водне

ґрунтове

організм

Значення чинників неживої природи для організмів

Компоненти
середовища
існування,
позбавлені життя,
називають
**чинниками неживої
природи.**

Чинники неживої природи

Космічні	Сонячне випромінювання, рухи і взаємодія Землі та Місяця
Земні	Атмосферні: повітря та його властивості (вологість, температура, газовий склад), вітер, атмосферні опади
	Гідросферні: вода та її властивості (плинність, сольовий склад, температура), течії
	Літосферні: ґрунт та його властивості (родючість, кислотність), гірські породи, рельєф, вулканічна діяльність

Чи впливає, на твою думку, кількість води на життя організмів?
Вислов гіпотезу та сплануй експеримент для її перевірки.
Обговори результати у класі.

Вплив організмів на середовище

Вплив організмів на середовище:

1 — губки, природні біофільтри водойм;

2 — руді лісові мурахи знищують шкідників лісу;

3 — грифи, птахи-санітари

Поміркуй, які зміни в середовищі могли б відбутися, якби щезли губки? Руді мурахи? Падальники?

Головне

- Чинники середовища поділяють на три групи: чинники неживої природи, чинники живої природи та вплив діяльності людини.
- Середовище життя (існування, проживання) — це частина природи, що безпосередньо оточує організми й зумовлює формування певних при стосунках. Розрізняють наземне, водне, ґрунтове середовище життя.
- Середовищем життя можуть бути також організми.
- В організмів формуються пристосування до умов існування в певному середовищі життя.
- Організми не лише зазнають впливів чинників середовища, а й самі активно впливають на нього.

Запитання

1. Що вивчає екологія?
2. Наведи приклади екосистем біля твоєї школи, дому, у твоєму місті (селі) або поблизу.
3. Які чинники неживої природи впливають на організми?
4. Як організми впливають на середовище? Наведи приклади.

Наземно - повітряне та водне середовище життя організмів

Введіть своє ім'я:

☒ Запам'ятати мене?

Почати

Створено за допомогою Wordwall

Середовище існування

Введіть своє ім'я:

☒ Запам'ятати мене?

Почати

Створено за допомогою Wordwall

Основні середовища життя. Пристосування організмів до умов існування

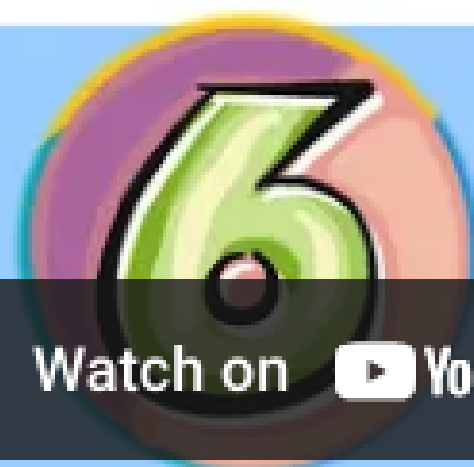
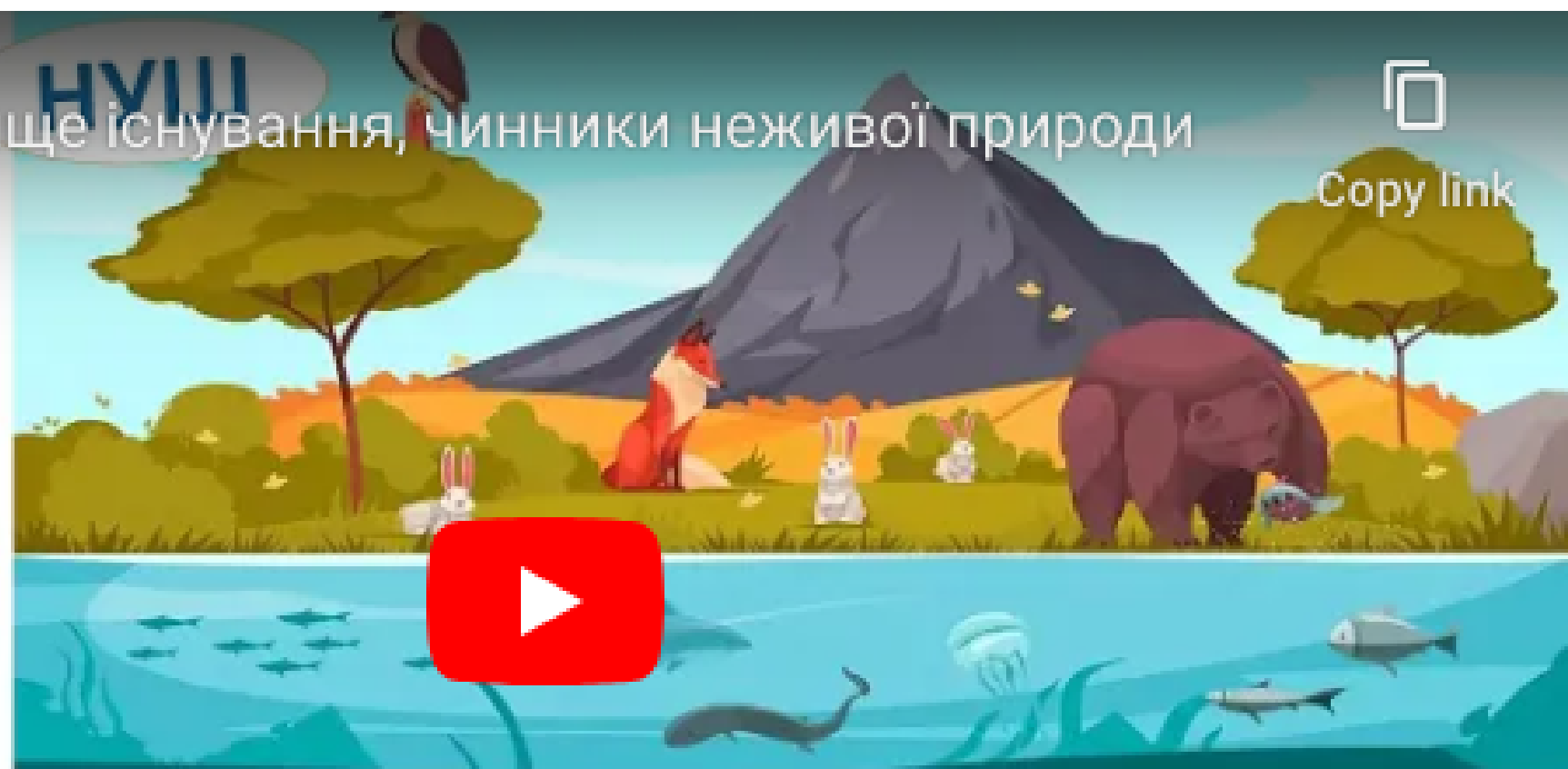

Середовище існування, чинники неживої природи

Copy link

Watch on YouTube

Що таке середовище існування?
Як пов'язана між собою жива і
нежива природа?